

KSIĘGA ADRESOWA Z 1929 ROKU, ŹRÓDŁEM DO POZNANIA DZIEJÓW GMINY PELPLIN

W 1929 r. ukazało się drugie wydanie książki adresowej gospodarstw rolnych ponad 50 hektarów, województwa pomorskiego, opracowanej przez Stanisława Mantaę. Jego wydawcą była Pomorska Izba Rolnicza w Toruniu.

W tej książce jest wiele adresów gospodarstw położonych na terenie obecnej gminy Pelplin. Znaczna ich część to już odległa historia, chociaż żyją jeszcze w ród mieszkańców starszego pokolenia. Jeszcze obecnie w nazewnictwie terenowym niektóre miejsca i obiekty są związane z nazwiskami dawnych właścicieli.

Adresy pokazują, obraz narodowościowy, we wschodniej części gminy z dużym udziałem gospodarzy narodowości niemieckiej, powierzchnie gospodarstw, specjalistyczne hodowle, przynależność administracyjną i stow oraz czynno za pośrednictwem kolei, poczty i telefonów. Proszę zwrócić uwagę, że telefony były wtedy przywilejem niektórych.

Te gospodarstwa, kształtowane przez wieki, zostały znacjonalizowane po 1945 r. i przejęte w większości przez państwowe gospodarstwa rolne lub rolnicze spółdzielnie produkcyjne. Przemiany ustrojowe na wsi z pierwszej połowy lat dwudziestych XX w. spowodowały całkowitą likwidację dawnej struktury gospodarstw i ich powiązań z daną wsią. Nowi właściciele ziemi mieszkają często poza wsią miejscowością, a dawne budynki gospodarskie stają się niepotrzebne i chylą się ku upadkowi. Podane niżej adresy gospodarstw powyżej 50 ha, są świadkiem tamtego czasu i źródłem historycznym do poznania dziejów miejscowości.

W tej książce, znajdzie czytelnik także wiele ciekawych adresów, dawnych urzędów, instytucji i organizacji działających na terenie byłego województwa pomorskiego z siedzibą w Toruniu.

Aby odszukać wszystkie adresy dotyczące obecnej gminy Pelplin należy przejrzeć zestawienia w dwóch powiatach tj. gnieńskim i starogardzkim, bowiem one obejmowały w tamtym czasie teren obecnej gminy Pelplin. Wtedy te w strukturze podziałów administracyjnych istniały wójtostwa i tzw. gminy jednowioskowe.

WYPIS Z KSIĘGI ADRESOWEJ

Nazwa majątku, telefon	P (poczta), K (stacja kolejowa)	I. Sąd powiatowy II. Wójtostwo	Właściciel (dzierżawca)	Powierzchnia w ha	Zakłady przemysłowe, hodowle
Gr. bliń	P K Subkowy	I. Gniew II. Lignowy	Thiel Klara	101	
Gr. bliń	P K Subkowy	I. Gniew II. Lignowy	Jurkiewicz Leonard	98	
Gr. bliń Subkowy 14	P K Subkowy	I. Gniew II. Lignowy	Ziehm Alfred	334	mleczarnia
Gr. bliń Subkowy 10	P K Subkowy	I. Gniew II. Lignowy	Ziehm Eugen	144	
Janiszew tel. Pelplin 4	P K Pelplin	I. Gniew II. Brody	Wiebe Paweł	539	mleczarnia
Janiszewo tel. Pelplin 89	P K Pelplin	I. Gniew II. Brody	Petzky Emilja	88	
Lignowy tel. Pelplin 37	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Lindau Walter	125	
Lignowy	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Gmina kościelna (Czarnecki Stefan	64	
Lignowy tel. Pelplin 78	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Stamirowski	120	
Lignowy	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Błęk Franciszek	180	Obora zarodowa bydła czarno-ó białego nizinnego
Lignowy	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Ulrich August (spadkobierca)	101	
Między	P W. Walichnowy K. Pelplin	I. Gniew II. W. Walichnowy	Dirksen Jan	52	
Między	P W. Walichnowy K. Pelplin	I. Gniew II. W. Walichnowy	Kröhling Maksymilian	165	Zarodowa hodowla konie szlacheckiego pół krwi
M. Walichnowy tel. W. Walichnowy 14	P W. Walichnowy K. Pelplin	I. Gniew II. W. Walichnowy	Brück Ryszard	121	
M. Walichnowy tel. W. Walichnowy 12	P W. Walichnowy K. Pelplin	I. Gniew II. W. Walichnowy	Tgahrt Franciszek	94	
M. Walichnowy tel. W. Walichnowy 13	P W. Walichnowy K. Pelplin	I. Gniew II. W. Walichnowy	Tgahrt Jan	124	Zarodowa hodowla konie szlacheckiego pół krwi
Rudno	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Czarnowski Teodor	133	
Rudno	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Kiep Maks	74	
Rudno	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Robitsch Walter	79	
Rudno	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Strehlke Artur	90	
Rudno	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Strehlke Emma	207	
Rudno	P K Pelplin	I. Gniew	Wiens Jan	123	Zarodowa hodowla

		II. Lignowy			bydła czarno ó białego nizinnego, chlewnia zarodowa
Rudnople	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Zieli ski Klemens	120	
Stary Miedzy tel. W. Walichnowy 6	P W. Walichnowy K Pelplin	I. Gniew II. W. Walichnowy	Dirksen Konrad	146	
Wielki Garc	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Gmina ko cielna (Brzozowski A.)	58	
Wielki Garc tel. Pelplin 61	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Hacker Friedel i Albert	193	
Wielki Garc	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Kopenhagen Adolf	105	
Wielki Garc Tel. Pelplin 60	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Moeller Erich	79	
Wielki Garc tel. Pelplin 46	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Nau Julian	162	Obora zarodowa bydła nizinnego czarno - białego
Wielki Garc tel. Pelplin 48	P K Pelplin	I. Gniew II. Lignowy	Brzozowski Augustyn	99	
Kulice Tel. Kulice 17	P K Pelplin	I. Starogard II. Zawada	Grabowska Anna	406	
Kulice	P K Pelplin	I. Starogard II. Zawada	Nelka Witold	115	
Rombark	P K Pelplin	I. Starogard II. -	Brejska Waleria	121	
Rombark	P K Pelplin	I. Starogard II. -	Czarnowski Jan	193	
Ro ental	P K Pelplin	I. Starogard II. -	Będzki Alojzy	76	
Ro ental	P K Pelplin	I. Starogard II. -	Komorowski Bolesław	57	
Ro ental	P K Pelplin	I. Starogard II. -	Sikorski Teofil	54	

Zainteresowanym proponuj wyczy komputer i przejrze całksi g w Kujawsko ó
Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej. www.kpbc.ukw.edu.pl

Bogdan Badziong